

РЕШЕНИЕ

№ 36532

гр. София, 06.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 10.10.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Димитрина Петрова

ЧЛЕНОВЕ: Ралица Рачкова
София Тодорова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на
прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **6015** по описа за **2025** година
докладвано от съдия Ралица Рачкова, и за да се произнесе взе предвид
следното:

Производството е по чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр.
чл. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).
Образувано е по касационна жалба от Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), представлявана
от процесуалния си представител юрисконсулт Д., срещу решение № 1537 от 24.04.2025 г.,
постановено по НАХД № 6271 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно
отделение, 101-ви състав, с което е отменен Електронен фиш (ЕФ) № [ЕГН], издаден от АПИ, с
който на „Алспед“ ЕООД, на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3, вр. с чл. 179, ал. 3б от Закона за
движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание - „имуществена санкция“,
в размер на 2500 лева, за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП.
С касационната жалба се иска отмяна на решението като незаконосъобразно и неправилно.
Релевираните основания са за нарушение на материалния закон - касационно основание по
смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 1 от Наказателно процесуалния кодекс (НПК). Твърди се, че
нарушението по чл. 179, ал. 3б ЗДвП е надлежно установено, като е използван точно
регламентираният в специалния закон доказателствен способ, а именно - съставяне на доклад от
поддържаната от АПИ Електронната система за събиране на пътни такси (ЕССПТ). Оспорват се
изводите на съда, че за нарушение на чл. 179, ал. 3б ЗДвП не е предвидена възможност за
издаване на електронен фиш. Твърди се, че буквалното тълкуване на правната норма е довело до
постановяване на неправилно решение. Според касатора нормата на чл. 189ж ЗДвП следва да се
тълкува систематично, като се отчитат и другите текстове на ЗДвП, в които се съдържа

регламентация на начина, по който следва да бъдат установявани и санкционирани нарушенията, свързани с неизплащане на дължимите пътни такси. Счита, че наличната в чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП правна празнота касае единствено процесуалните правила, а при приравняването на ЕФ към АУАН и НП, по отношение на правното му действие, не съществува и риск от ограничаване правото на защита на адресатите на нормата, защото ЕФ се обжалва по същия начин, както едно НП. Искане се отменя на обжалваното решение и постановяване на друго по съществото на спора, с което да бъде потвърден ЕФ.

Ответникът – „Алспед“ ЕООД, чрез адв. П. П., с писмен отговор по жалбата, оспорва касационната жалба като неоснователна.

Представителят на Софийска Градска прокуратура моли съда да потвърди решението на СРС като правилно и законосъобразно.

Административен съд - София-град, XXVII касационен състав, в качеството си на касационна инстанция, като взе предвид наведените в жалбите доводи и като съобрази разпоредбата на чл. 218 АПК, приема следното:

Касационната жалба е подадена в установения с чл. 211, ал.1 АПК 14-дневен срок от надлежна страна срещу подлежащ на касационна проверка валиден и допустим съдебен акт, при което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, е неоснователна.

От фактическа страна СРС е установил следното:

На 19.07.2021 г., 08:29 ч., по път А-6 км 50+427 с посока Нарастващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ППС влекач „Рено“ Т с рег. [рег.номер на МПС] , с технически допустима максимална маса 20500 брой оси 2, екологична категория ЕВРО 6С, в състав с ремарке с общ брой оси 5, с обща технически допустима максимална маса на състава 50000, се движел в Столична община, като за посоченото превозно средство изцяло не е била заплатена дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата (ЗП), доколкото нямало валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването. Направена била справка за собственост на заснетото ППС, видно от която собственик, на когото е регистрирано ППС и ползвател е жалбоподателят „Алспед“ ЕООД с ЕИК –101749772.

Нарушението било установено с устройство № 10181, представляващо част от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от ЗП, намиращо се на път А-6 км 50+427.

За извършеното нарушение срещу дружеството бил издаден обжалвания електронен фиш № [ЕГН] за нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП, съобразно утвърден образец, по силата на който на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3, вр. чл. 179, ал. 3б ЗДвП на дружеството – собственик на ППС е наложена имуществена санкция в размер на 2 500 лв.

Съдът е изложил и правните си изводи, за да отмени ЕФ. Приел, че процесният електронен фиш е издаден при наличието на допуснати неотстраними съществени процесуални нарушения, довели до ограничаване правото на защита на дружеството жалбоподател, поради което е стигнал до извод, че атакуваният санкционен акт е незаконосъобразен. Посочил е, че съгласно изричната норма на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП в действащата към процесния случай редакция при нарушение по чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение. Според съд и с оглед цитираната разпоредба ускорената процедура за санкциониране с електронен фиш е приложима единствено за водачи /физически лица/, които управляват пътно превозно средство по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което е дължима, но не е заплатена такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП. Посочено е също така, че отговорността на

жалбоподателя-юридическо лице /собственик и ползвател/, въз основа на санкционната норма на чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, относно пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП, включително в резултат на невярно деклариранни данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 от ЗП, следва да бъде реализирана по общите правила в ЗАНН, а именно посредством съставянето на АУАН и издаването на НП.

В заключение е прието, че законът, в действащата към процесния случай редакция, изрично предвижда издаване на ЕФ, само при нарушения по чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, но не и за такива по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП. Посочените в чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП доклади за всяко установено нарушение по чл. 179, ал. 3 – Зв, не означава, че съществува възможност за издаването на електронен фиш за това нарушение при липса на изрична норма за това, тъй като налагането на наказание по аналогия е недопустимо.

По тези съображения, подробно мотивирани, СРС е отменил ЕФ като издаден при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

Решението на въззивния съд е валидно, допустимо и правилно.

Отговорността на дружеството е ангажирана за нарушение на чл. 102, ал. 2, вр. чл. 179, ал. 3б ЗДвП, който предвижда наказание за собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата. Според чл. 139, ал. 5 ЗДвП движението на пътни превозни средства по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, се извършва след изпълнение на съответните задължения, свързани с установяване размера и заплащане на пътните такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата. Според чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП за преминаване по платената пътна мрежа се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства и такси на база време и на база изминато разстояние: такса за изминато разстояние - ТОЛ такса за пътни превозни средства по чл. 10б, ал.3; заплащането на ТОЛ таксата дава право на едно пътно превозно средство да измине разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в които съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените за съответните тол сегменти такси; таксата за изминато разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство, броя на осите и от екологичните му характеристики и се определя за всеки отделен път или пътен участък.

Съгласно чл. 102, ал. 2 ЗДвП, собственикът е длъжен да не допуска движението на ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за ППС не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл.10, ал.1 ЗП, според категорията на ППС.

В чл. 179, ал. 3б ЗДвП е предвидена санкция за собственик на ППС от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП. Тази разпоредба се допълва от текста на чл. 187а, според който при установяване на нарушения по чл. 179, ал. 3-3б ЗДвП в отсъствие на нарушителя - каквото е процесното, се счита, че ППС е управлявано от собственика му. В ал. 2 е посочено, че когато собственик на ППС е юридическо лице, се налага имуществена санкция по т. 3 от същата алинея в размер на 2 500 лв., каквато санкция е наложена и в случая.

Съгласно чл. 39, ал. 4 ЗАНН, за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е

предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава ЕФ. Следователно, за да бъде издаден ЕФ за процесното нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДП, това трябва да е предвидено в закон.

Касационната инстанция споделя мотивите на въззивната инстанция, че към датата на твърдяното нарушение в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП е предвидена възможност за издаване на ЕФ само и единствено за нарушения на чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, но не и за нарушения по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, поради което издаденият ЕФ е подлежал на отмяна само на това основание. Безспорно е, че разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, е допълнена от законодателя, като е разписано, че „При нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение“. Същата обаче е влязла в сила от 13.02.2024 г., ДВ бр. 13 от 2024 г., което означава, че не съществува възможност за издаването на електронен фиш за това нарушение при липса на изрична норма за това към момента на съставянето му.

Така, съгласно разпоредбата на чл. 189е, ал. 1 и ал. 2 ЗДвП (редакцията ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.), актовете за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2). Посочената разпоредба постановява, че за административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят актове за административни нарушения, както и компетентността на органите, които ги съставят.

Възможност за съставяне на ЕФ е недопустимо да се извлече и от разпоредбата на чл. 167а, ал. 4 ЗДвП, където е уредено изграждането и поддържането от АПИ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в. Същото важи и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, а тя разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се отнасят.

Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ, към датата на извършване на нарушението, за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Като е издал процесния ЕФ, административнонаказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, затова отменящото го решение на районния съд е правилно и следва да бъде оставено в сила.

За пълнота на изложението, следва да бъде посочено, като самостоятелно основание за отмяна на обжалвания ЕФ, че при издаването му е нарушен принципът на пропорционалност. Настоящата касационна инстанция намира, че наложеното наказание е непропорционално на тежестта на

извършеното нарушение като съобразява, в тази връзка Решение от 21.11.2024 г. по дело С-61/2023 г. на СЕС, съгласно което член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер.

В горния смисъл е и практиката на АССГ, обективизирана например Решение № 5561 от 17.05.2024 г., постановено по КНАХД № 2845/2024 г.; Решение № 5147 от 15.05.2024г., постановено по КНАХД № 2789/2024 г.; Решение № 3055 от 09.05.2024 г., постановено по КНАХД № 1763/2024 г. и др.

Предвид изложеното, настоящият състав приема, че не са налице визираните касационни основания, поради което решението на районния съд следва да се остави в сила.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд - София-град, XXVII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1537 от 24.04.2025 г., постановено по НАХД № 6271 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 101-ви състав.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: